

Milja Luomala

Timantit syntyvät paineen alla

Hyvästelin kaverini ja lähdin kävelemään pääkatua kohti. Oli niin myöhä, että busseja meni varmaan tunnin välein. Mutta takseja menee aina, joten päätin tämän kerran maksaa jotta pääsen helposti kotiin.

Hetken käveltyäni kuulen takaani tööttäyksen. Käännyin ja näen mustan auton taksikyltin kanssa. Auto tuli lähemmäksi ja ikkuna laskeutui.

“Taksin tarpeessa?” sanoi mies joka oli työntänyt päänsä ulos.

“Itseasiassa kyllä”, sanoin iloisesti.

“Hyppää kyytiin sitten!”

Astuin sisään autoon. Se lähti liikkeelle heti oven suljettuani.

“Osoite on...” minä aloitin.

“Sitä emme tule tarvitsemaan”, kuljettaja sanoi vakavasti.

Edessä olevan tuolin selkänojasta alkoi kuulua outoa sihinää, ja huomasin pienen reiän. Päätäni alkoi huimaamaan. Kaikki tapahtui niin nopeasti ja paniikki valtasi minut, että en saanut sanaa suustani. Näin taustapeilin kautta kuinka kuski suojasi kasvonsa hengityksenaamiolla ennen kuin kaikki pimeni täysin.

Tunsin olevani hereillä mutta silmäluomeni painoivat liikaa. Olin autossa, ja se liikkui edelleen. Kuulin kuskin mumisevan “Arpi täsmää kuvaukseen” ja “Saavumme pian tukikohtaan”. Nukahdin taas.

Kun avaan silmäni jälleen, näen tumman seinän. Olen pienessä huoneessa, edessäni on pöytä ja sen toisella puolella tuoli. Ranteitani kiristää. Käänän katseeni alaspäin huomatakseni että minut on köytetty tuoliin. Kuinka upeaa. Oikeasti, ensimmäinen ajatukseni tällaisessa tilanteessa on sarkastinen “Upeaa”. Jos se ei kuvaa minua, niin ei sitten mikään.

Sen pidemmälle en ehtinyt ajatella kun vasemmalla oleva ovi aukesi naristen. Sisään astui mustatukkainen, ehkä viisikymppinen, mies hopeanharmaassa takissa.

“Tapaamme jälleen, agentti Jokilaakso”, hän sanoi.

“Mitä, mutta enhän mi-”, minä hämmästyin.

“Hiljaa!”

Hän pamautti oven kiinni takanaan.

“Sinä ja kirottu organisaatiosi olette aiheuttanut minulle ja kollegoilleni päänvaivaa jo vuosikaudet. Vihdoin me päätimme tehdä sille lopun. En voi uskoa että siinä on kestänyt näin kauan, viisi vuotta sitten luulin että saisin tehtyä sinulle lopun, mutta ei, naarmutin vain pintaa! Naarmutin sentään aika syvästi”, hän sanoi ja naurahti.

Naarmutti? Puhuuko hän arvesta poskessani? Minä sain arpeni kun olin 12 ja putosin trampoliinilta. Hetkinen, se tarkoittaa, että hän luulee minun olevan joku muu, se agentti, Joki-mikäläie. Olen todellakin katsonut liikaa elokuvia, koska aloin miettimään mitä he tekisivät jos he saisivat tietää että olen väärä henkilö, he varmaan joutuisivat “eliminoida” minut koska “tiedän liikaa”.

Ajatukseni pyörivät ympäriinsä. Hän sanoi organisaatio, joten on varmaan olemassa tukikohta, jonka he haluavat tuhota. Ja koska he eivät vielä tee sitä, tarkoittaa että he eivät tiedä missä sen on.

“Te aliarvioitte järjestöemme laajuuden. Löysimme sinut, koska meillä on silmiä joka puolella, siksi järjestöemme on niin lyömätön. Kyllä me saamme sinut vielä puhumaan, ja silloin teidän niin sanottu organisaationne on vain kaukainen muisto.”

“Jos te nyt olette niin lyömättömiä, niin miten me sitten aina onnistumme työntämään kapuloita rattaisiinne?” sanoin niin itsevarmasti kuin pystyin.

Hän ärsyyntyi selkeästi, mutta yritti peittää sen.

“Se parhaiten nauraa, joka viimeksi nauraa. Suokaa anteeksi, minun pitää mennä keskustelemaan miten me tuhoamme sinut ja pikku organisaatiosi.”

“En malta odottaa”, “Voi ei nythän sinä paljastit koko suunnitelmanne” ja muita sarkastisia kommentteja pyöri päässäni, mutta päätin, että ne olisi parasta jättää sanomatta. Sen sijaan yritin tuijottaa häntä vihaisesti kun hän käveli ulos.

Kun ovi loksasti kiinni levisi huulilleni leveä hymy. Senkin tohelot, ajattelin, kun tunsin monitoimiveitsen takataskussani. Isäni oli aina ollut ylisuojelevainen ja vaatinut, että pidän sitä aina mukana. Olin kiitollinen tästä nyt, kerta se oli ensimmäinenkin.

Käteni olivat sidotut selkäni taakse. Hetken puuskimisen jälkeen ylsin juuri ja juuri veitseen. Avasin siitä jonkun osan, minkä nyt satuinkaan saamaan auki, ja aloin leikkaamaan köyttä. Hiki valui otsassani, kun peloissani odotin oven aukeavan hetkenä minä hyvänsä. Mutta sitä se ei tehnyt, ja kun ranteeni olivat irti, ei kestänyt kauaa leikata muut köydet.

Ovi oli tietenkin lukossa (niin toheloita he eivät sentään olleet). Rapsutin päätäni mietteissäni, joka sai pinnini tipahtamaan maahan. Tiesin että pinnillä voi tiirikoida lukon, mutta minulla ei ollut aavistustakaan että miten. Toki eipä minulla ollut muutakaan vaihtoehtoa kuin yrittää. Käänsin pinniä lukossa ylös alas ja ympäri hyvän tovin, ja olin jo luovuttamassa, kunnes kuulin pienen naksahduksen. En tiennyt mitä tuntea, olin tietysti iloinen, mutta tämä oli vain yksi ohitettu este, ja niitä on varmasti vielä jäljellä.

Kurkistin ovenraosta. Sen ulkopuolella oli vain käytävää ja kymmeniä ovia molempiin suuntiin, niin pitkälle kuin silmä kantaa. Ja ihmeellisintä on, että siellä ei ollut ketään. Hiljaisuus oli korvia huumaavaa. Pelko valtasi minut. Jos astun ulos, ja joku tulee, minulla ei ole mihinkään minne piiloutua. Mutta vaihtoehto olisi jäädä tänne, ja ei sekään oikein mitään auta. Pakon sanelemana astuin ulos käytävään.

Entten tentten teelikamentten, vasemmalle siis. Lähdin kävelemään hiljaa. Yhtäkkiä kuulin askeleita ja puhetta kaikuvan käytäviä pitkin. Paniikissa tartuin kiinni lähimpään ovenkahvaan ja vedin sen auki. Astuin sisään siivouskomeroon, en sekuntiakaan liian aikaisin, sillä näin silmäkulmastani kaksi hahmoa kääntyvän nurkan takaa. Nyt sain vain toivoa, että he eivät olleet nähneet minua.

“Suunnitelma on mainio, poliisille lähetetään väärä vinkki minne ollaan iskemässä, jotta he lähettävät sinne vahvistuksia, jolloin me iskemme muualle.”

“Timantteja on vaikeampi jäljittääkin kuin seteleitä. Tämä yö tulee muuttamaan elämämme!” Molemmat nauroivat.

Äänet liikkuivat kauemmas ja kauemmas. Huomasin että olin pidättänyt hengitystäni, ja päästin ulos ison huokauksen.

Heidän oli pakko puhua kaupunginmuseosta, sinne oli juuri tullut uusi jalokivinäyttely.

Jatkoin suunnistusta ulos. Tulin risteykseen ja huomasin vihreän valaistun exit-kyltilin jonka nuoli osoitti oikealle. Palouloskäynti. Kiljuin melkein riemusta, mutta ajatukseni keskeytti puhelimen soittoaani. Se kaikui takaani päin. Käännyn ympäri ja hoksasin puhelimen lattialla muutaman kymmenen metrin päässä.

Puhelimella pystyisin soittamaan poliisille ja varoittaa rikollisten suunnitelmista, mutta joka minuutti, sekunti, jonka vietän täällä, riskeeraan jäädä kiinni. Katsoin exit-kylttiä, ja takaisin puhelimen suuntaan. Puhelin lopetti soimisen. Juoksin sen luo.

“112, mikä on hätätilanteenne?”

“He aikovat iskeä kaupunginmuseoon!”

“Olkaa hyvä ja rauhoittukaa hieman, ketkä iskevät?”

“En tiedä, mutta uskokaa minua, kuulin heidän puhuvan, että he lähettävät väärän vihjeen ja varastavat timantit sen sijaan!”

Tuli hetken hiljaisuus ja sitten tietokoneen naputtelua.

“Se on totta, olemme saaneet nimettömän vihjeen tänään. Lähetämme vahvistuksia kaupunginmuseolle.”

“Kiitos paljon”, minä kuiskasin ja suljin puhelimen.

Adrenaliini virtasi verisuonissani. Minä onnistuin! Mutta sitten iski epäily, kaikki tuntui menevän liian helposti. Pudistin päätäni, ei sillä ole väliä, tai oikeastaan on, mutta koska en voi tehdä asialle mitään, sillä on turha vaivata päätäni. Nyt minun piti päästä ulos täältä, ja nopeasti.

Juoksin risteyksestä oikealle, exit-kyltilin osoittamaan suuntaan. Eteeni tuli ovi, se ei ollut lukossa. Astuin sisään, kun yhtäkkiä joku laitoi kostean, pistävän hajuisen rätkin nenäni ja suuni yli. Ennen kuin menetin tajuntani, pystyin sumeasti erottaa taksikuskin kasvot.

Päätäni särki. Avasin silmäni ja edessäni oli kymmeniä näyttöjä, joissa näkyi minä, eri aikoihin ja kaikki mitä olin tehnyt tänään. Istuin tuolissa, mutta minua ei oltu sidottu kiinni? Hyppäsin ylös tuolista ja juoksin lähimpää ovea kohti, kunnes kuulin naisen äänen takaani:

“Istuhan alas nuori neiti!”

Käännyn ympäri ja näin tutun ruskeatukkaisen naisen kävelevän minua kohti. Äitini.

“Äiti? Oletko sinä rikollinen?!” minä kiljuin.

“Rauhoitu ja istu alas Hanna!”

Kävelin hitaasti takaisin tuolin luo ja istuin. Ajatukseni liikkuivat kuin tuhat junaa jotka törmäsivät toisiinsa kunnes yksikään ei enään liikkunut.

“Tervetuloa KREO:n päämajaan”, äitini sanoi.

“Minkä?”

“Kansallinen rikosten esto organisaatio.”

Hän tuijotti minua vihreillä silmillään, odottaen että minä sanoisin jotain. En sanonut, en edes tiennyt mitä sanoa. Ajattelin taaksepäin muutamien viime tuntien tapahtumia. Hän ymmärsi että en aikonut sanoa mitään, joten hän jatkoi.

“Isoisoisäsi perusti tämän organisaation, koska hän ei luottanut poliiseihin. Hänen kerrotaan puhuneen kuinka hänen mielestään valtio maksoi poliiseille jotta he tekevät kuten käsketään, vaikka se ei seuraisi lakia. Höpötystä jos minulta kysytään.”

Hän piti pienen tauon ja jatkoi taas:

“Kun hänen poikansa täytti kuusitoista, hänen piti läpäistä koe. Hän onnistui, kuten kaikki hänen jälkeensäkin. Jos liittyi sukuun avion kautta, sai myös tehdä kokeen ja liittyä organisaatioon jos halusi.”

Tuijotin häntä suu auki. Aloin pikkuhiljaa ymmärtää kaiken (vähän turhan hitaasti ehkä). Minä vietin eilen kuudettatoista syntymäpäivääni. Oliko tämä kaikki vain koe? Kaikki?

“Mutta minä soitin poliisille?” minä sanoin vihdoin.

Äitini hymyili.

“Puhelu ohjattiin tänne.”

Tämä oli sellaisia hetkiä jolloin alkaa miettiä koko elämäänsä. Olin huomaamattani aina ihmetellyt miksi vanhempani ja veljeni olivat niin usein poissa, milloin missäkin. Veljeni! Hän on kaksi vuotta vanhempi kuin minä, eli hän on varmaan ollut mukana kaksi vuotta. Perheeni on täynnä agenteja? Tulenko minäkin siis olemaan agentti? Arkeni tulee muuttumaan täysin, jos... minä läpäisin kokeen! Läpäisinkö minä kokeen?

Äitini hymyili vielä kirkkaammin ja vastasi kuin hän olisi lukenut ajatuksiani:

“Selvitit kokeen täydellisesti! Sen tarkoitus oli testata kuinka sinä toimit paineen alla, ja jos osaat laittaa muiden edun omasi edelle, kuin hyvän agentin täytyy. No miten on, haluatko estää rikoksia kanssamme?”

Ryntäsin äitini luokse ja halasin häntä. En tiennyt mitä tuleman pitää, mutta kunhan minulla on perheeni, en tunne pelkoa.

Kuulin oven aukeavan, ja kahden henkilön juoksevat askeleet. En avannut silmiäni, mutta tunnistin isäni ja veljeni äänet ja hetken kuluttua olimme kaikki yhdessä isossa halimöykyssä. Kun lopulta irrotimme otteemme, isäni pörrötti hiuksiani leikkisästi ja sanoi:

“Olen ylpeä sinusta Hanna. Isäni sanoi aina, että timantit syntyvät paineen alla. Siksi tämä koe on parhain, siinä näkee todellakin miten joku toimii tositilanteessa. Siinä hän oli aivan oikeassa, ja sinä olet kyllä upein timantti koko maailmassa.”

“Hei!” veljeni huudahti hymyillen.

Sitten hän nosti kätensä ilmaan, minä hyppäsin hieman ja läimäisin sitä.

“Hyvää työtä”, hän sanoi, “mutta sinun kannattaa ehkä hieman vähentää näsäviisaita kommentteja”, hän jatkoi nauraen.

“Te näitte kaiken?”

“Joka sekunnin.”

Kaikki puhkesivat nauruun. Kun taas saimme henkeä, minä kysyin:

“Mutta siis oliko teidän pakko tainnuttaa minut kaksi kertaa?”

“No, olihan kaiken pakko vaikuttaa aidolta”, veljeni sanoi.

“Se oli isäsi idea tehdä niin Samille, ja hän vaati tietenkin että sinulle tehdään niin myös”, äitini naurahti, “mutta aine ei tietenkään ollut mitään vaarallista.”

En vieläkään voinut uskoa kaikkea mitä on tapahtunut, mutta tulevaisuus tuntui jännittävältä.
En malttanut odottaa!

“No miten on, tuletko sinä messiin?” isäni kysyi.

Katsoin heitä hetken hymyillen.

“Yhdellä ehdolla.”

“Millä?” Äiti kysyi ihmeissään.

“Että minä saan nähdä Samin koe videon.”

Kaikki nauroivat taas ja halasimme uudelleen.